

משנה ברורה

ובשנה מעוברת יש דעות בין האחרונים ועיין בפ"ע וסוגין דעלמא להמענות גראשון: ג (טז) בכל ב' וה'. ומי שאינו יכול להמענות עכ"פ יתפלל גס על דברים הללו ויש מתענים מבשר ויין בהם וגם בלילה שלפניהם ונקיץ שאוכלים קודם הלילה א"צ להחמיר אם לא שקבלו עליהם לחצו בלילה אחר חפלה ערבית. ואיחא בכתבים שראוי לכל נר ישראל לזכות על שריפת המורה שמכח זה נמסרה המורה לקליפות המקום יחזירנה לגו ב"ב. כחצ המניא ביום הששי פרשח חוקת: והגו היחידים להמענות שבאותו היום נטרפו כ' קרונות מלאים ספרים נטרפת. גם בשנת ת"ח נחרבו שני קהלות גדולות באותו היום. גם נוהגין להמענות כ' סיון בכל מלכות פולין נהרא נהרא ופשיטיה [מ"ח] ועיין בשע"ט שהוא דוקא מנן י"ח לזכר ונת ט"ו לנקבה:

והיו עם רגון. ואיכא אסמכתא מקרא אני לדודי ודודי לי ר"ח אלול וס"ח עולה מ' כנגד ארבעים יום מר"ח אלול עד יוה"כ כי באלו ארבעים יום החשובה מקובלת להיות לבו קרוב אל דודו בשמחה ואז דודו קרוב לו לקבל משוכמו מאהבה ועוד סמך מקרא ומל ד' אלקך את לבבך ואת לבב ודעך ר"ח אלול: א (א) אלול ואילך. אבל בר"ח גופא א"א קליחות ומחוננים וכן הנהגים לומר תהלים כל אלול עם מחוננים יה"ר אין להתחיל בר"ח [פמ"ג]: (ב) עד יוה"כ. ונוהגין במדינתנו מר"ח אלול עד יוה"כ לומר בכל יום אחר גמר התפלה מומר לדוד ד' אולי כו' נוקר וערב ואומרים אחריו קדיש ואז נוהגין לומר עד שמע"צ ועד בכלל. וביום שיש בו מוסף אחר גמר חפלה שמריח קודם אין כמוך ובערב אחר חפלה המנחה ובקומות שאומרים אותו אחר גמר התפלה בר"ח יש להקדים מומר

הלכות מגילה סימן תרפה

קנ באר הגולה

בשבת מפסיקין בחמשה עשר בו וסימן זט"ו וכשחל ביום ב' מפסיקין בו' בו וסימן כ"ו וכשחל ביום ד' מפסיקין בד' בו וסימן ד"ד וכשחל ביום ו' מפסיקין בשתי שבתות ב' בו וי"ו בו וסימן ו"ו: ו' ז י"א (יד) שפ' זכור (טו) ופרשת פרה אדומה חייבים לקראם (ג) [בן מדאורייתא לפיכך בני הושרבים שאין להם מנין צריכים לבא (טו) למקום שיש מנין בשבתות הללו כדי לשמוע פרשיות אלו שהם מדאורייתא: הגה ואם א"א להס לבא (יו) מ"מ יזהרו לקרומם (יח) נגייתם ובעתם (מלא כמוז):

שערי תשובה

באר היטב

טריין עוה"י: [בן מדאורייתא] ענה"ט ועיין בשערי אפרים שער ח' ומ"ט בה"ט בענין חגיגת שובבים כו' מנהג המתענים במדינו' אלו בשנה פשוטה שובבים' לבד ובשנה מעוברת מוספים ח"מ ועי' בא"ר בשם מלנטי יו"ט שאם אירע שר"ח או ט"ו שבת או פורים קטן חל ביום ה' אם ללוח ולפרועו (ע"ש בא"ר שמספק בכוונתו אם ר"ל שמוחייב להמענות בו ביום או שחא ר"ל שידחה לגמרי ע"ש שאף שלשנו נוטה לומר שיחנה אין ללעג"ד דהא מעיקרא לא קבלוהו אדעתא דהכי וכן נוהגים שאין מתענים בהם וכדומה שנהגים להקל אף אם אירע לו סעודה מצוה שהוא שייך בה או שהוא סדק מקילין בו ומכל מקום נראה שיש להמענות בפרשת שאחרי לחלומין כיון שהוא חגיגת של חסובה וכמו בלום' חגיגת אסתר וז"ע) ובא"ר כתב שג"ל דאם חל ר"ח וע"ו בשבת ביום ה' ימענו במקומם ויקהל פקודי ועיין בפ"מ שמספק למנהגו בשנה פשוטה שאירע כן אם ימענה ח"מ במקומם או י"ל הואיל ונרחה ירחה ע"ש. ונראה דהנהג' כא"ר בשנה מעוברת ויקהל פקודי כמנהג ה"ש מקומות בשנה פשוטה ויקהל פקודי בשנה פשוטה ימענה ח"מ שנהגין בו בשנה מעוברת. ואפשר שטעמו כיון שיש נוהגין שלא להמענות בפשוטה כלל לכן יש להקל בו כשנדהה ומ"מ ג"ל עיקר כמ"ש מה:

אלו א' סימן ל"ו ע"ש. אם טעו וקראו הפרשיות והמגילה גראשון יצונו לחזור לקרות בשני עיני ב"ח: (ג) מדאורייתא. בשל"ה האריך ונודע שפרשה פרה אינה דאורייתא וכ"כ הב"ח וכ"כ בשמחה מדאורייתא סי' קפ"ב שלא הזכיר אלא פרשת זכור. ובת"ה סימן ק"ח סימן ו"ו"ל באשר"י פ"ז דברכות כתב דעשה דאורייתא לקרות פרשת זכור. ובמסופות שני"ן כתבו דאין שום קריאה דאורייתא רק פרשת זכור. ובמסופות הקלרות בברכות פ"ב פי' דפרשת זכור ופרשת פרה חייבים לקרותן מן המורה וכו'. וא"כ ר"ן ליהר יותר וישמעו קריאת פרשת זכור ביו"ד ממקרא מגילה בזמנה אלא העולם לא זהירי בהכי עכ"ל. וכתב המ"א ונ"ל ליישב מנהג העולם דאטו מי כתיב במורה שיקראו דוקא בשנת זה אלא שחכמים תקנו בשנת זה הואיל ושכיחי רבים בנה"כ וסמוך לפורים כדי לתקן נמי זוכר מעשה עמלק ויואל י"ח וכו' ברא"ס סימן ב'. אבל פרשת פרה לא מצינו שהוא מדאורייתא עכ"ל ע"ש. וכתב רש"ל חזון הקטן עולה למפטיר בפרשת זכור ובפרשת פרה ע"ש. והב"ח כתב דבין קטן שידוע למי מברכין זבין שאינו יודע למי מברכין עולה ע"ש. והט"ו כתב דוקא קטן היודע למי מברכין עולה. ובסי' רפ"ב סוף רמ"א דקטן יכול לקרות בפרשת המוספין או בד' פרשיות שמוספין בחדר ונראה דבידוע למי מברכין קאמר עכ"ל ע"ש. ועיין עינת ורדים חא"ח כלל א' סי' ל"ו. כתב מהרי"ל בכל ד' פרשיות אין מוזירין נשמות ואומרים לר"ן ד"מ. יש נוהגין בשנה מעוברת לקרוע חגיגת כלל יום ה' מפרשת שובבים ח"מ וי"א גם פרשת ויקהל ופקודי ואומרים שומר ישראל וכו'. ופשוט דהש"צ אומר עגנו ומתירתי ומנחה. וכתב הארי"ל ו"ל צפי המורה שימים אלו מסוגלים לתקן עון קרי יומר מכל השנה להמתענים בהן לכן מתחיל מפי' שנות שאז התחיל השעבוד שנתקן הקרי דאדה"ר ונגמר בפרשת כי תקנה עבד עברי ע"ש:

חזון הקטן שידוע למי מברכין זבין שאינו יודע למי מברכין עולה ע"ש. והט"ו כתב דוקא קטן היודע למי מברכין עולה. ובסי' רפ"ב סוף רמ"א דקטן יכול לקרות בפרשת המוספין או בד' פרשיות שמוספין בחדר ונראה דבידוע למי מברכין קאמר עכ"ל ע"ש. ועיין עינת ורדים חא"ח כלל א' סי' ל"ו. כתב מהרי"ל בכל ד' פרשיות אין מוזירין נשמות ואומרים לר"ן ד"מ. יש נוהגין בשנה מעוברת לקרוע חגיגת כלל יום ה' מפרשת שובבים ח"מ וי"א גם פרשת ויקהל ופקודי ואומרים שומר ישראל וכו'. ופשוט דהש"צ אומר עגנו ומתירתי ומנחה. וכתב הארי"ל ו"ל צפי המורה שימים אלו מסוגלים לתקן עון קרי יומר מכל השנה להמתענים בהן לכן מתחיל מפי' שנות שאז התחיל השעבוד שנתקן הקרי דאדה"ר ונגמר בפרשת כי תקנה עבד עברי ע"ש:

